

AAA Info udgives af:
**Aktionsgruppen Ar-
bejdere**

Akademikere

Klubhuset

Dortheavej 39

København NV

Mail: [aaa@aktions-
gruppen.dk](mailto:aaa@aktionsgruppen.dk) - [www.
aktionsgruppen.dk](http://www.aktionsgruppen.dk)

Redaktører: Janne
Hansen og
Anne Richter
Redaktionsgruppe:
Medlemmer af AAA
og SAA

Søsterorganisation i
Århus:

SAA –

Samarbejdet

Arbejdere

Akademikere

v. Kit Aastrup

Tlf. 8610 7232

Mail: [kit.aastrup@
get2net.dk](mailto:kit.aastrup@get2net.dk)

c/o 3F Transport

Logistik og Byg

Sommersvej 5 –

8210 Århus V

Artikler kan mailles til
AAA.

Udkommer ca. 3 gange
årligt. Via AAA's hjem-
meside og/eller i pa-
pirformat til medlem-
mer og abonnenter.

EU's diskrete deregulering

Dette er fra forsiden af Stoiber udvalgets rapport, hvor de klipper "red tape" over.

Siden 2002 har stærke kræfter arbejdet for at lette de "administrative byrder" for virksomhederne i konkurrencens navn. – Risikoen er, at vores niveau sænkes, advarer Heidi Rønne, FTF og Rudi Larsen, FOA

Af Hans Brinkmann

EU's "kamp" mod bureaukrati og administrative byrder, i EU-jargonen kaldet "Red Tape" har stået på siden 2002, hvor de første initiati-

ver blev præsenteret. Kampen mod Red Tape kom til en foreløbig kulmination sidste år, hvor det såkaldte Stoiber-udvalg præsenterede

sine bud på, hvad der skal til for at lette erhvervslivets byrder. Og her står ikke mindst arbejdsmiljøet for skud.

Et af udvalgets forslag går ganske enkelt ud på, at undtage "små og mellemstore virksomheder" med op til 250 ansatte fra EU-reguleringen. Det ville betyde at 90 procent af de danske arbejdspladser, vil blive undtaget. Foreløbig er "mikrofirmaer" med under 10 ansatte fritaget, uden at det dog har haft praktiske konsekvenser endnu.

Fagbevægelsen har løbende protesteret og kritiseret Stoiber-udvalgets anbefalinger, og som noget hidtil uset i EU-systemet valgte fagbevægelsens repræsentanter at afgive en mindretalsudtalelse, da den endelige rapport blev afleveret sidste år.

Arbejdet fortsætter med REFIT-programmet, hvor EU-

kommissionen er i gang med at screene hele EU-lovgivningen for at trimme lovgivningen og fjerne administrative byrder. Der eksisterer allerede en "dødsliste" over direktiver, der skal fjernes. Og samtidig har kommissionen besluttet, at hvis der indføres en regulering, så skal der samtidig fjernes en anden. Det kække princip kaldes "One-in-one-out".

– Vi har bestemt ingen ambition om at få så meget regulering som muligt. Men et "one-in-one-out" regime er meningsløst. Fx betyder indførelse af forbrugerbeskyttelse ved køb og salg på internettet jo ikke, at andre reguleringer samtidig bliver overflødige, sagde LO-sekretær, Marie-Louise Knuppert, da Stoiber-udvalgets rapport kom.

Udvalget er nu nedlagt, men formand Stoiber fortsætter som særlig rådgiver for kommissions-

formand Juncker. En udnævnelse, som ikke beroliger fagbevægelsen.

– Jeg frygter, at Stoiber ikke vil bidrage til bedre regulering, men lobbye på vegne af erhvervslivet for mindre regulering, sagde Veronica Nilsson fra den Europæiske Faglige Sammenslutning ved udnævnelsen.

Ekspertvælde

Et af nøgleværktøjerne i REFIT programmet er at overlade det til et "uafhængigt" ekspertpanel at vurdere al ny lovgivning i forhold til en konkurrenceparameter. Denne opgave er udliciteret til konsulentfirmaet Deloitte.

– Det bliver op til ekspertpanelet hver gang at vurdere, om man skal gå videre med ny EU-lovgivning. Der mangler gennemsigtighed om, hvem der skal indgå i panelet. Regelforenkling

og administrative byrder - med de briller vil alle direktiver blive betragtet, siger Heidi Rønne, international sekretær i FTF. Hun sad med i Stoiber-udvalget og følger kommissionens arbejde med arbejdsmiljø tæt.

Senere på foråret forventes EU-kommissionen at fremægge de næste etaper i REFIT-programmet. Hun frygter, at fagbevægelsens muligheder for at få indflydelse svækkes. Og det er foruroligende meldinger, der kommer fra EU-systemet.

- Ekspertpanelet spørger nu ind til evidens, når de skal vurdere. Det vil være en katastrofe for arbejdsmiljøet, hvis der skal "lig på bordet" for at bevise at arbejde, med f.eks. farlige kemikalier, er kræftfremkaldende. Alle ved jo, at de endelige beviser først viser sig mange år efter, siger Heidi Rønne.

Kan sænke niveauet

- Det er mest frustrerende er, at man hele tiden trækker ting tilbage, og det er uigennemskueligt, hvad der sker, siger hun.

Det er allerede sket i forhold til

en aftale om farlige kemiske stoffer i frisørbranchen, hvor parterne var enedes om en aftale. Næste skridt ville normalt være, at aftalen blev "ophøjet" til direktiv. Men kommissionen har bare droppet det.

EU's direktiver omkring arbejdsmiljø har altid været betragter som et "gulv", som medlemslandene kunne bygge oven på.

- Men nu prøver man at sige, at det er konkurrenceforvridende, hvis man har forskellige niveauer i medlemslandene. Man forsøger at ændre tilgangen, så EU-direktiverne bliver et bindende niveau, og det betyder en risiko for, at vores niveau sænkes, siger Heidi Rønne.

Arbejdspladsvurderinger på spil

Det alvorligste anslag fra hele den øvelse EU er i gang med er, at man vil fritage små og mellemstore virksomheder for Arbejdspladsvurderinger, mener Rudi Larsen, arbejdsmiljøkonsulent i FOA.

- Det er katastrofalt, APV er det eneste værktøj vi har, og det er det, som er på spil. Man kan sige meget om, at det ikke funge-

rer godt nok. Men det særlige ved APV er, at det der står i APV'en forpligter arbejdsgiveren til en reaktion. Han skal forholde sig til et problem, hvis det er beskrevet i APV - og det er adgangsbilletten til, at Arbejdstilsynet kan komme efter ham. Derfor bør EU's plan forkastes, det er et rigtigt alvorligt anslag mod de ansattes muligheder for at få gjort noget ved deres arbejdsmiljø, siger han.

- Erfaringerne med arbejdsmiljøreformen viser tydeligt, at der hvor der er klare regler fungerer det. Der hvor tingene er henvist til "samarbejde", fungerer det ikke. Kun klare skrevne regler virker, og det vil forsvinde endnu mere, siger Rudi Larsen.

- Diskussionen om administrative byrder har jo stået på i årevis, og fagbevægelsens kritik har været fremført mange gange. Problemet er vel, at der ikke bliver lyttet?

- Man er blevet så bovlam, at der ikke er noget bid. Det bliver kun til et sugemærke i låret. I det formelle system kan interesseorganisationerne have forskellige interesser, og selvom jeg ikke har hørt arbejdsgiverne anbefale at afskaffe APV, så kan man tvivle på, hvor hårdt de vil forsvare det. Spørgsmålet er hvor den danske regering er henne? Hvor er dens forsvar for, at vi fortsat kan have et arbejdsmiljøsystem, hvor man lokalt arbejder med problemerne, siger Rudi Larsen.

- Kommissionens planer bliver godkendt på topmøderne, så regeringen må jo stiltiende have samtykket. Det er en trist udvikling - især med en S-ledet regering! Og der er ikke meget håb med udsigt til en Lars Løkke ved magten, siger Rudi Larsen.

Hvor er arbejdsmiljøet i Europa på vej hen?

Toneangivende kræfter er i gang med en tilbagerulning af arbejdsmiljøindsatsen i mange europæiske lande, hvor kampen for lønmodtagernes interesser er svækket.

Af Henriette Lerche fra HK/Stat

Når jeg ser på retorikken i den europæiske debat om arbejdsmiljø, bliver jeg bekymret og tænker, at mange af de forbedringer der er blevet kæmpet hårdt for i politiske arenaer - af fagforeninger og på arbejdspladser - er i fare for at forsvinde og blive noget, der hørte fortiden til. Politikere og arbejdsgivere siger i enighed, at virksomhederne ikke bør bruge så mange ressourcer på arbejdsmiljøarbejde, da det nedsætter konkurrenceevnen. De anbefaler en reduktion af kravene til arbejdsmiljøarbejdet, da arbejdsmiljø er blevet et administrativt tungt område, og en nedprioritering vil lette virksomhedernes driftsomkostninger. Forslaget om at fjerne kravet om APV i små og

mellemstore virksomheder, fordi det anses for at være en administrativ byrde, snarere end et værktøj til at få styr på arbejdsmiljøet, skal ses i dette perspektiv. Afskaffelsen af Bedriftssundhedstjenesterne i Danmark i januar 2009 skyldes den holdning, at ordningen var en økonomisk og unyttig belastning af den enkelte virksomhed, og derfor uden eksistensberettigelse.

Debatten er styret af en virkelighed der siger, at der skal spares penge på de offentlige finanser. Arbejdsmarkedet som et hele er under granskning. Arbejdsmiljø er blot et af områderne, hvor der kigges efter besparelser til erhvervslivet.

Et andet område der er fokus

på, er sygefravær og udgifter til langvarige sygemeldinger og førtidspensioneringer. Da overførselsindkomster til sygedagpenge er en stor udgiftspost i mange lande, er der interesse i at flytte borgere fra sygemelding til arbejde. I England skal man nu aflevere lægeerklæring efter 5 sygedage og der forlanges hyppigere en rådighedserklæring ved længere sygemeldinger. Disse erklæringer udarbejdes af læger, der ofte ikke har relevant viden om arbejdsmiljøet eller kompetencer i forhold til at aflægge en kvalificeret udtalelse. De engelske myndigheder er endvidere begyndt at opsøge sygemeldte i deres hjem for at drøfte tilbagemødet til arbejdspladsen. Det

er udtryk for en ideologisk tankegang der hedder "arbejde er godt for dig", uanset din fysiske og psykiske tilstand. Dette virker enormt grænseoverskridende på mig som dansker. Men i Danmark ser vi lignende tendenser inden for kontanthjælpsområdet, hvor kommuner opsøger og kontrollerer borgeren i eget hjem.

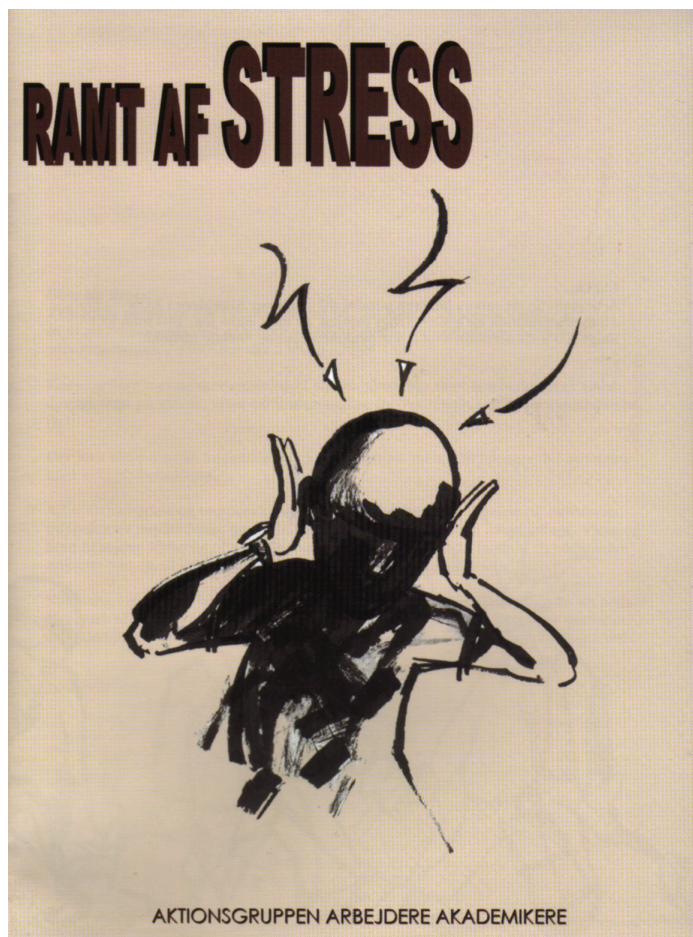
Der er dog også små tiltag der giver grund til optimisme. I Tyskland arbejdes der på at få vedtaget en anti-stress lov og få oprettet såkaldte stresscentre, hvor borgere kan få hjælp og vejledning. Den tyske bestyrelsesstruktur i virksomhederne - med flertal af medarbejderrepræsentanter, burde give god mulighed for at få sat arbejdsmiljø på dagsordenen i den enkelte virksomhed. I Østrig er der lovkrav om en vist antal ti-

mers "forebyggelsestid" pr. ansat pr. år, hvilket må ses som et forsøg på forbedring. Som dansker lyder det interessant og kunne være værd at undersøge om denne tankegang kunne være en del af en fremtidig overenskomst. I Italien er den lovmæssige struktur med samarbejde mellem arbejdsmiljørepræsentanter og ledelse, relativt velfungerende. Der er regler for efter/videre uddannelse, som der følges op på fra myndighedernes side. I Danmark er der først kommet fokus på det område inden for de senere år. England har et system, hvor man som ansat er tilknyttet et sundhedscenter med ansat sundhedspersonale. Det er dog primært ansatte i store virksomheder der er dækket af en sådan ordning, så det er ikke alle arbejdere der får glæde af det.

Dog ser det alt i alt ud til, at arbejdsmiljøet taber i kampen mod besparelser og nedskæringer alle steder i Europa. Der er alt for meget politisk velvilje over for arbejdsgivernes ønsker, og alt for lidt interesse for de forhold borgerne skal arbejde under. Det er muligt vi konkurrerer mod lande der ikke har arbejdsmiljørelaterede omkostninger, men selv i Kina er der begyndt at komme ønsker om bedre arbejdsforhold. Generelt mener jeg ikke, vi bør konkurrere på hvem der kan spare mest på arbejdsmiljøet. Det er en dårlig investering, som vi og de kommende generationer ikke har nogen interesse i, hverken økonomisk eller samfundsmæssigt.

Forældet tilsyn med psykisk arbejdsmiljø

Risiko for at tilsynet hviler på et "forældet og mindre effektivt grundlag", skriver statsrevisorerne. PROSA foreslår flere påbud om at tjekke det psykiske arbejdsmiljø

Af Hans Brinkmann

- Vi nød til at forsøge at få gang i noget, siger arbejdsmiljøkonsulent i PROSA, Allan Pleman. Han peger på, at det såkaldte paragraf 21 påbud ikke virker, når det gælder det psykiske arbejdsmiljø.

- Sådan som ankenævnet fortolker det, så er det alt for svært at give påbud om at få undersøgt det psykiske arbejdsmiljø. I praksis

gives der kun påbud i "tilståelses-sager", hvor arbejdsgiverne erkender, at der er problemer, siger han.

Derfor foreslår han en model, hvor AT skal kunne give flere påbud om en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø. Men arbejdsgiveren skal kun betale undersøgelsen, hvis det viser sig, at der er noget at komme efter.

- Det kunne være en vej frem. Dels ville de arbejdsgivere, som

ikke vil indrømme at der er et problem få en regning. Samtidig ville det betyde at AT i højere grad selv stod for undersøgelsen, siger Allan Pleman.

Svidende kritik

Forslaget fra PROSA kan ses som et pragmatisk forsøg på at komme ud af den alvorlige situation, som statsrevisorerne påpeger i deres "[Beretning om tilsyn med psykisk arbejdsmiljø](#)".

"Statsrevisorerne finder, at Beskæftigelsesministeriet ikke i tilstrækkelig grad har sikret sig, at rammerne for Arbejdstilsynets tilsyn med det psykiske arbejdsmiljø er hensigtsmæssige. Der er således risiko for, at tilsynet hviler på et forældet og mindre effektivt grundlag", lyder det sammenfattende fra revisorerne.

Statsrevisorerne konstaterer, at omkring en 1/5 af den langvarige sygdom er relateret til problemer med det psykiske arbejdsmiljø. Alligevel var det kun 2 procent af AT's afgørelser i 2013, der handlede om psykisk arbejdsmiljø. Og selv om revisorerne er "opmærksom på, at det er komplekst at identificere årsagerne til et dårligt psykisk arbejdsmiljø", så vurderer de, "at der er behov for, at Beskæftigelsesministeriet og Arbejdstilsynet styrker tilsynet med det psykiske arbejdsmiljø i landets virksomheder."

Statsrevisorerne bemærker sig, at Arbejdstilsynets tilsyn med det psykiske arbejdsmiljø og mulig-

heder for at give påbud bygger på 20 år gamle anbefalinger fra 1995 – hvis relevans ikke er vurderet siden 1998.

De henviser til den 20 år gamle aftale mellem parterne på arbejdsmarkedet fra det såkaldte metodeudvalg. Aftalen indebærer bl.a., at Arbejdstilsynet ikke må føre tilsyn og træffe afgørelse i forhold til problemer i det psykiske arbejdsmiljø, der har med ledelsesbeslutninger og ledelseskvalitet at gøre.

Rapporten kritiserer også, at Arbejdstilsynet ikke har foretaget en samlet evaluering af resultater og effekter af de enkelte indsatser inden for det psykiske arbejdsmiljø.

En sådan evaluering vil kunne styrke fastsættelsen af relevante mål for Arbejdstilsynets indsats fremover, fasslår statsrevisorerne.

- Statsrevisorernes kritik siger næsten, at Arbejdstilsynet famler i blinde?

- Nej, det er ikke i blinde, men tilsynet har ikke fået en ordentlig platform at reagere ud fra. Arbejdstilsynet har udviklet metoder til at undersøge det psykiske arbejdsmiljø. Men det er svært, hvis de ikke får skabt et tryghedsrum, hvor medarbejderne tør udtrykke sig. Og det er svært at gribe

ind, hvis arbejdsgiverne bagefter blot kan sige, at de ikke genkender de problemer, som medarbejderne peger på. Samtidig er det alvorligt, når statsrevisorerne peger på, at tilsynet ikke ved om dets indsats virker, siger Allan Pleman.

Hvordan går det hos de certificerede?

Statsrevisorerne peger desuden på, at Beskæftigelsesministeriet ikke har evalueret, om partsaftaler og certificeringsordninger (der fritager virksomhederne for Arbejdstilsynets tilsyn) bidrager til et godt psykisk arbejdsmiljø.

- Man ved ikke om certificering og partsaftaler virker eller ikke virker godt. Og man ved ikke om parterne lever op til deres forpligtelser, der hvor det er op til parterne at sikre det psykiske arbejdsmiljø. Det kan man godt frygte man ikke gør, fordi overenskomstsystemet har svært ved at matche arbejdsmiljøspørgsmål, siger Allan Pleman.

Han er skeptisk i forhold til certificering af arbejdsmiljø. Men det siger ikke noget om, hvad det er for et niveau, og det siger ikke ret meget om, hvordan det ser ud i virkeligheden, siger han.

Gammel aftale låser AT

Selvom Rigsrevisorernes kritikker rammer Arbejdstilsynet i første omgang, så falder det tilbage på parterne selv, mener Allan Pleman.

- Arbejdstilsynet er låst af det, man aftalte i metodeudvalget for 20 år siden. Så selvom Arbejdstilsynet selvfølgelig må gå ind og se på, hvordan de kommer videre, så falder kritikken tilbage på parterne selv, siger han.

- Selvom arbejdsgiverne ikke vil noget, så må LO og FTF presse på for at vi kommer videre. Hvis parterne fortsat skal spille en central rolle i udformningen af initiativer og lovgivning på arbejdsmiljøområdet, betyder det også en forpligtelse til, at parterne er med til at sikre at vi bevæger os fremad, og at vi nærmer os en løsning på centrale problemer. Rigsrevisorernes kritik – dokumenterer, at fremskridtene være få og små på det her område, siger Allan Pleman.

Mere kan ses på: www.ft.dk/stats-revisorerne/nyheder/2015/02/betretning

Og John Graversgårds artikel: www.kritiskdebat.dk hjemmesiden april 2015: Psykisk arbejdsmiljø – en kampplads.

Bliv medlem

Har du lyst til at blive medlem af Aktionsgruppen? Vi arrangerer møder om aktuelle arbejdsmiljøemner, laver pjecer og hjemmeside-information, samarbejder med aktivister i andre lande m.v. Her har du mulighed for at mødes med mange forskellige arbejdsmiljøfolk.

Sådan bliver du medlem:

Direkte med girokort: 827-6625

AAA, Dortheavej 39, 2400 København NV

Mrk. Nyt medlem. Skriv tydelig navn og adresse.

Eller skriv dit navn, adresse og evt. faglig organisation til aaa@aktionsgruppen.dk